



LÄNSSTYRELSEN  
UPPSALA LÄN

Beslut  
Datum  
2022-12-14

1 (19)  
Ärendebeteckning  
218-8463-2022

Länsstyrelsen Uppsala län

## Beslut om licensjakt efter lo i Uppsala län 2023

### Beslut

Länsstyrelsen Uppsala län beslutar om licensjakt efter högst fyra (4) lo i Uppsala län 2023.

Länsstyrelsen medger även undantag från förbudet att använda motordrivna fordon för att möjliggöra spårning efter väg och ringning.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedanstående villkor ska gälla för beslutet.

### Villkor

#### När jakt får bedrivas

Jakten får bedrivas från och med den 1 mars 2023 till och med den 31 mars 2023 eller den tidigare tidpunkt då jakten avlyses av Länsstyrelsen.

Jakt efter lodjur får endast bedrivas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

#### Hur många djur som får fällas och var

Jakten omfattar högst fyra (4) lodjur inom Uppsala län (exklusive områden där jakt efter lodjur ej är tillåten).

Lodjur som faller där lodjursjakt inte är tillåten tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverket ska då enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertaget djur ska hanteras.

### Vilka djur får fällas?

Lodjur får fällas oavsett kön och ålder. Länsstyrelsen avlyser jakten när tillåtet antal djur skjutits. Ungdjur bör i möjligaste mån skjutas före föräldradjur.

### Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut.

**Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen 010-22 330 30.**

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen avlyst jakten, eller efter den tidigare punkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade lodjur har fällts.

### Jaktmedel

Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas.

Fångstredskap är inte tillåtet.

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundar får inte bytas under jakt på en och samma lo under en och samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen (1988:534) som säger att djur inte får överansträngas.

Motordrivet fordon får användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår. Motordrivet fordon har i detta sammanhang samma betydelse som i 2 § lagen (2001 :559) om vägtrafikdefinitioner. I samband med jakt med stöd av detta beslut får djur sökas från motordrivet fordon som färdas på väg som återfinns på lantmäteriets karta i skala 1 :50 000, eller på lantmäteriets karta i skala 1: 100 000 i områden där kartor i skala 1 :50 000 inte finns. Detta undantag innebär att sökande längs med väg får ske för så kallad ringning av djuren för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Länsstyrelsen erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

### Vilka som får utföra jakten

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur på det jaktområde där han/hon har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska enligt 49 § jaktförordningen registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregister.

### Information om återstående tilldelning

Länsstyrelsens telefonsvarare ger aktuell information om hur många djur som fällts och hur många som återstår av tilldelningen.

Telefonsvararen nås via **telefonnummer 010-22 330 30**.

Informationen uppdateras kontinuerligt.

Den som jagar är skyldig att minst en gång i timmen hålla sig uppdaterad om återstående tilldelning. Aktuell återstående tilldelning finns på Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning: **010-22 330 30**

### Jägarens ansvar

Var och en som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i området. Den som jagar ett lodjur sedan jakten avslutats kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen (1987:259) om man av oaktsamhet inte hållit sig informerad.

### Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att informera jakttagarna om villkoren för jakten.

Jaktledaren ansvarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.

Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.

Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fallt eller påskjutet lodjur till Länsstyrelsen.

### Hantering av fallt eller påskjutet lodjur

Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen snarast, i enlighet med bestämmelserna i 5 b § jaktförordningen. För att jakten

ska ske under strikt kontrollerade former ska anmälan om påskjutet eller fällt lodjur ske senast inom 1 timme efter skott.

**Anmälan ska ske till telefon 010-22 330 50**

Vid anmälan ska följande anges:

- Namn, adress och telefonnummer till skytten
- Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare
- När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
- Var lodjuret fällts (jaktområde enligt detta beslut samt koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1: 100 000)
- Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa
- Vilket jaktsätt som användes.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

När ett lodjur påskjutits och inte blivit kvar på platsen är jägaren skyldig att snarast vidta de åtgärder som krävs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

*Påskjutning definieras enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur enligt följande: Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.*

Den som påskjutit lodjur ansvarar för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras. Eftersök ska genomföras tills dess:

- djuret påträffats dött
- djuret påträffats skadat och avlivats
- djuret inte kan anträffas

Den som påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsperson. Den personen ska redovisa till Länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte genom skottplatsundersökning eller andra omständigheter har visats att det uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.

Fällt eller påskjutet lodjur som avräknas ska göra detta i det län där det först påsköts.

Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

### Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsperson besiktar samtliga fällda lodjur.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsperson.

Om länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.

Besiktningspersonen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fällt lodjur som tillhandahålls av Naturvårdsverket/Statens Veterinärmedicinska Anstalt.

### Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn och kranium från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fällt djur. Påsen ska märkas med Rovbasenummer.
- om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska den delen av skinnet skickas tillsammans med den flådda helkroppen till SVA inklusive kopia av blanketten L2 Besiktning och provtagning av fällt lodjur.
- flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen eller direkt till SVA enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på blankett L1 Registrering av fällt lodjur som bevis på att lodjuret fällts lagligt. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt för handjur, testiklar och penisben ska medfölja kroppen.

Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur.

För återtag av kranium ska skytt uppge det på den blankett som länsstyrelsen tillhandahåller vid besiktningen.

### Försäljning av skinn och kranium

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av ruter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida ([www.jordbruksverket.se](http://www.jordbruksverket.se)).

### Beskrivning av ärendet

#### Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01, NFS 2012:12 och NFS 2014:23), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under inventeringssäsongen 2021/2022 fanns 305 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en uppgång med 25 familjegrupper från säsongen 2020/2021. Av familjegrupperna återfanns 58,5 i Norge och 246,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1441 djur. De 305 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1784 lodjur. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor. För Mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna cirka 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp beroende på biogeografisk region. (Viltskadecenter – Odden, J & Frank, J. 2022. Inventering av lodjur 2022)

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin

proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

### Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, fördelade på de biogeografiska områdena Alpin (140 individer) och Boreal (730 individer). Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

### Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

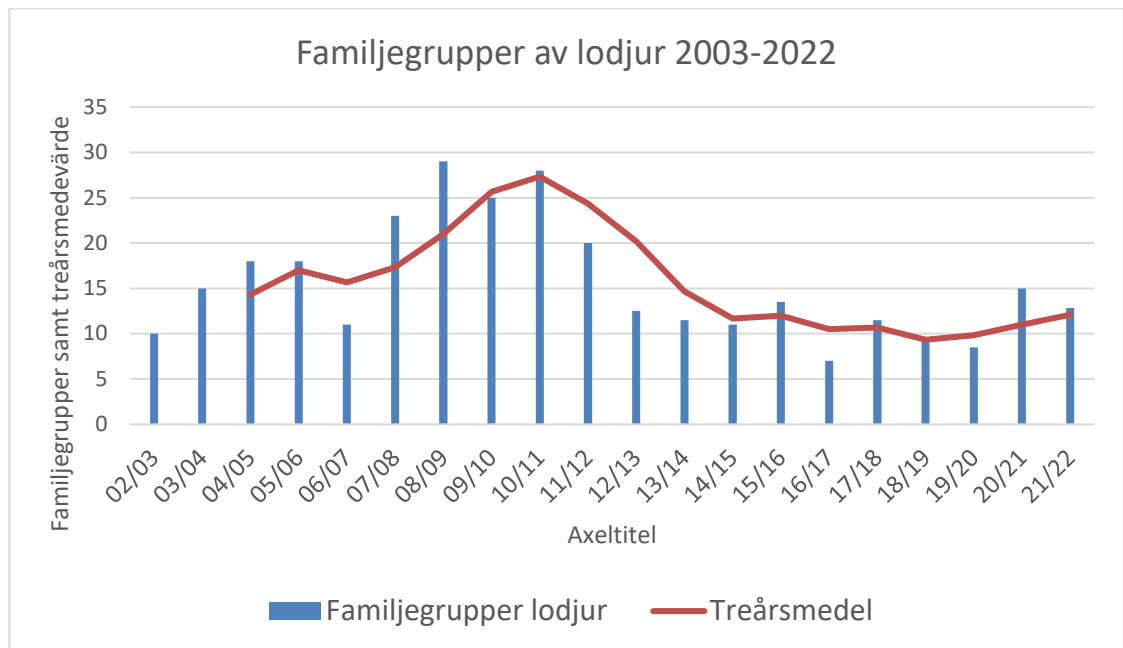
Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårare att inventera, på grund av brist på bra spårnö. Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i

området. Under inventerings säsongen 2021/2022 konstaterades 97 familjegrupper av lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 62 föryngringar (familjegrupper) per år (NV-01525-18)

### Lodjur i Uppsala län

Antalet konstaterade familjegrupper i Uppsala län har de senaste åren varierat (tabell 1).



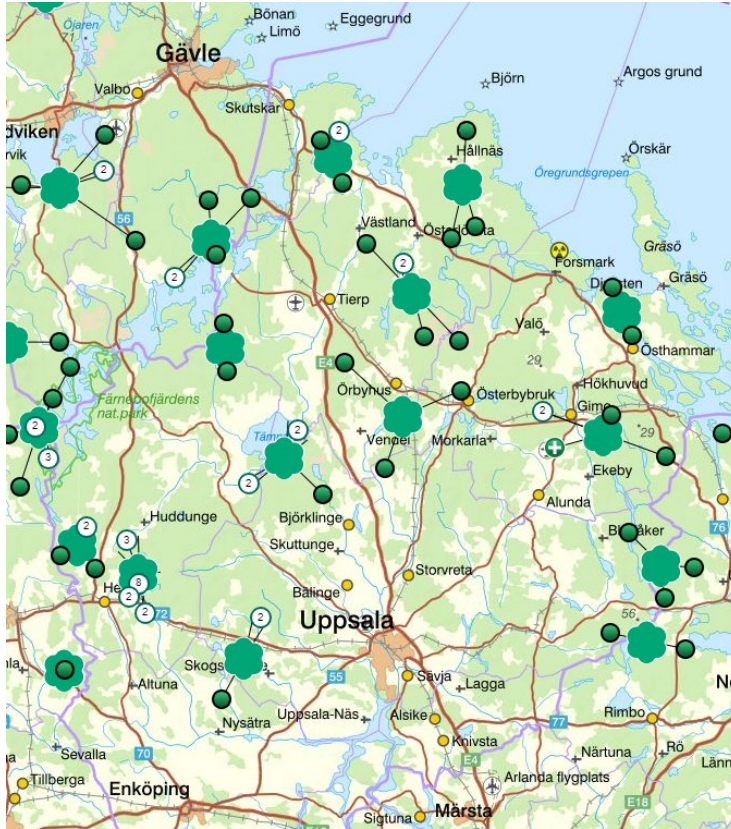
Tabell 1. Inventeringsresultat familjegrupper av lodjur i Uppsala län samt flytande treårsmedelvärde av inventeringen för innevarande och två föregående inventeringssäsonger.

Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer genom en omräkningsfaktor beskriven ovan (se sida 6 och 7).

Inventeringsresultatet från 2021/2022 visar att antalet familjegrupper är 12,83 vilket motsvarar en population på cirka 70,3 lodjur.

Familjegrupperna förekom 2021/2022 i princip i hela länet (figur 1).





Figur 1. Fördelning av familjegrunder av lodjur i Uppsala län 21/22.

### Beskattningsmodell och beräknat uttag

I rapporten "Beskattningsmodell för lodjur. Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2024 vid olika beskattningsnivåer under 2023" (Andrén 2022) anges effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet används en modell där tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Modellen bygger på beskattning av lodjur oavsett kön och ålder. Enligt beskattningsmodellen resulterar ett jaktuttag på maximalt 78 lodjur inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet i att det följande inventeringssäsong mest sannolikt återfinns ca 78-80 (62 - 100) familjegrunder. Förvaltningsområdets lodjurspopulation bibehålls därmed över miniminivån om 62 föryngringar, och lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus påverkas ej. Risken att hamna under mellersta rovdjursförvaltningsområdets miniminivå bedöms i modellen vara 1-3 %. Länsstyrelserna inom förvaltningsområdet bedömer även att det utöver licensjakten finns utrymme för skydds jakt under 2023, om behovet skulle uppstå.

## Motivering till beslutet

Möjligheten att medge licensjakt efter lodjur är starkt begränsad och jakt kan endast ske om det finns stöd enligt lagstiftningen. Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd.

Syftet med licensjakten är att förvaltningen ska bidra till att verkställa riksdagens beslut. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en hållbar lodjursförvaltning genom att bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus och förbättra möjligheten för samexistens. Enligt propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” som låg till grund för riksdagens beslut den 10 december 2013 är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikterna. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Uppsala län, antagen av Viltförvaltningsdelegationen (Förvaltningsplan för stora rovdjur 2014-2018, länsstyrelsens meddelandeserie 2014:10), har löpt ut i avvaktan på en ny nationell förvaltningsplan. I planen beslutades en förvaltningsnivå för lo om 12 familjegrupper. Länsstyrelsens bedömning är att den beslutade förvaltningsnivån för lodjur om 12 familjegrupper utgör en indikativ målbild tills en ny plan eller förvaltningsnivå är beslutad. Att med god marginal ligga över miniminivån och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligger i linje med de intentioner som redovisas ovan.

## Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, människors rädsla för rovdjur och rovdjurens indirekta påverkan på natur- och kulturvärden så som löshundsjakt och fåbodbruk. Skador på tamdjur i länet som orsakas av lodjur är relativt få, i genomsnitt fem per år de senaste fem åren. Antalet varierar från år till år och de är relativt jämnt fördelade över länet.

På sikt kan en växande lodjursstam leda till en ökad risk för skada. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och en låg skadenivå, och det är därför av vikt att regionala mål utgör en del i förvaltningen.

### Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder som bidrag till förebyggande insatser, ersättningar vid skador, skydds jakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga. För att uppnå syftet med att förvalta populationen mot nationella och regionala riktlinjer anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

### Gynnsam bevarandestatus

Det uttag av lodjur som, vid licensjakt, sammanlagt planeras fällas i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedöms inte riskera rovdjursförvaltningsområdets miniminivå på 62 föryngringar och därmed inte lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Uppsalas del är miniminivån 10 lodjursföryngringar. I Uppsala län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 12,83 länsegna familjegrupper, vilket motsvarar cirka 70,3 lodjur, spridda över stora delar av länet. Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av fyra (4) lodjur inte långsiktigt kommer riskera att länets lodjurspopulation hamnar under miniminivån för länet. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skydds jakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att treårsmedelvärdet av inventeringarna visar på en uppgång av länets lodjurspopulation.

Naturvårdsverket har i sitt beslut om att delegera rätten till licensjakt efter lo till länsstyrelserna (NV-09859-22) bedömt att fördelningen av lodjursföryngringar i respektive län inte riskerar att leda till att lodjurspopulationen understiger referensvärdet.

### Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Inför beslut om licensjakt efter lodjur har samverkan skett både mellan länen i rovdjursförvaltningsområdet och mellan de tre rovdjursförvaltningsområdena för att säkerställa att licensjakten inte ska påverka gynnsam bevarandestatus regionalt eller nationellt. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur samt gällande lagstiftning.

## Licensjaktens omfattning i Uppsala län

Årets jaktuttag om totalt fyra (4) lodjur bedöms av Länsstyrelsen vara rimligt med hänsyn till samtliga ovanstående faktorer. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Uppsala län har hänsyn tagits till hur stor andel av lodjursstammen som finns i länet och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Vidare har Länsstyrelsen utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skydds jakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. I bedömningen ingår också att risken för underbeskattning av lodjursstammen är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka lodjurets gynnsamma bevarandestatus negativt. Jaktresultatet kommer att följas upp noggrant och bidra till kunskapsunderlag för kommande förvaltningsbeslut. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskapen att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all adaptiv viltförvaltning.

## Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt hålla stammen stabil i länet i relation till nationella och regionala målsättningar. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning är också en del i ambitionen att socioekonomisk hänsyn ska tas. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Uppsala län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde. För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Då både skadorna och lodjursstammen är jämnt fördelad över länet bör en licensjakt också kunna bedrivas i hela länet. Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

## Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 28 § jaktlagen (1987:259) ska, om vilt har skadats vid jakt, jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas. Om älg, hjort eller rådjur har skadats vid jakt på ett jaktområde och tar sig in på ett annat jaktområde, ska jägaren se till att jakträttshavaren där eller markägaren snarast underrättas. Om jakträttshavaren eller markägaren endast kan nås med svårighet, får Polismyndigheten underrättas i stället. *Lag (2014:698).*

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt 24 d § samma förordning får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta hur man ska förfara med dödade djur.

I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § samma förordning får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Innan Naturvårdsverket meddelar sådana föreskrifter eller fattar ett sådant beslut som avses i första eller andra stycket, ska verket höra Havs- och vattenmyndigheten, om föreskrifterna eller beslutet gäller jakt efter vilt som lever i hav eller vatten. Förordning (2011:645).

Enligt 59 § samma förordning får Polismyndigheten, länsstyrelsen och Naturvårdsverket förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats. Förordning (1994:108).

Enligt 3 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (2022:4) ska länsstyrelsen inför beslut om licensjakt

undersöka möjligheterna att helt eller delvis rikta jakten till områden där det finns en förhöjd risk att rovdjursförekomst allvarligt försvårar hållande av tamdjur eller där det behövs för att på annat sätt främja samexistens mellan människor och stora rovdjur.

Länsstyrelsens beslut om licensjakt ska innehålla en redogörelse av vilka avvägningar som gjorts vid val av jaktområden.

Enligt 4 kap 6 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt ska föreskriva att

1. högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn, lo eller järv får användas samtidigt, [...] och att
3. hundar får inte bytas under jakt på ett och samma djur under en och samma dag.

Enligt 5 kap 4 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt på lo i norra rovdjursförvaltningsområdet gälla hela perioden från den 1 mars till den 15 april.

I övriga delar av landet ska länsstyrelsens beslut om licensjakt på lo gälla hela perioden från den 1 mars till den 31 mars.

Enligt 6 kap 1 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt föreskriva att den som jagar ska informera sig minst en gång i timmen om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakten bedrivs.

Enligt 6 kap 2 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. Den som har påskjutit ett djur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.
2. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att
  - a) djuret påträffats dött,
  - b) djuret påträffats skadat och avlivats, eller
  - c) djuret inte kan anträffas.
3. Den som har påskjutit ett djur ska på begäran visa skottplatsen för länsstyrelsen.
4. Den som har påskjutit ett djur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Enligt 6 kap 3 § samma föreskrift ska Länsstyrelsen i sitt beslut erinra om den skyldighet som följer av 28 § jaktlagen (1987:259) för jägaren att om vilt har skadats vid jakt snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

Enligt 6 kap 4 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. Påskjutet djur ska avräknas det tillåtna antal djur som får fällas, såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.
2. Fällt eller påskjutet djur som ska avräknas enligt punkt 1 ska avräknas licenstilldelningen i det län där det först påsköts.
3. Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.
4. Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

Enligt 6 kap 5 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo upplysa om

1. att jakten kommer att avlysas då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom ett län eller del av län eller om jakttiden löpt ut, och
2. hur information om avlysningen kommer att ske.

Enligt 6 kap 6 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva att

1. länsstyrelsen ska ges möjlighet att besiktiga fällda djur,
2. att skytten inom ett dygn från det att djuret fällts ska kunna visa alla delar av djuret för länsstyrelsen, och att
3. skytten på begäran ska visa skottplats och fallplats för länsstyrelsen.

Vid besiktning av det fällda djuret ska skytten tillsammans med länsstyrelsen märka djuret och dokumentera besiktningen på det sätt som Naturvårdsverket anvisar. 7 § Av länsstyrelsens beslut om licensjakt ska det framgå vilken provtagning som ska genomföras på fällt djur. 8 § Av länsstyrelsens beslut om licensjakt ska det framgå

vilka uppgifter som ska återrapporteras till länsstyrelsen och hur de ska återrapporteras.

Enligt beslut (NV-09859-22) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2024.

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

I komplement till tidigare domar ska länsstyrelserna även ta i beaktande EU-domstolens förhandsavgörande, mål C-674/17, den så kallade i Tapioladomen. Tapioladomen tydliggör att möjligheten att besluta om undantag enl. Art. 16.1 e är begränsade. EU-domstolen har även slagit fast att den så kallade proportionalitetsprincipen gäller inom artskyddsområdet.

### Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt: *”från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i*



*sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder”.*

## Information

### Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lodjur ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

### Tillåtna jaktmedel

I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur. Jakt som inte följer villkoren i detta beslut sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Länsstyrelsen erinrar enligt 27 § jaktlagen om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet.

### Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Uppsala, Bäverns gränd 17, Uppsala samt på Länsstyrelsens hemsida [www.lansstyrelsen.se/uppsala](http://www.lansstyrelsen.se/uppsala)

### Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

### De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med vilthandläggare Sebastian Olofsson som föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också avdelningschef Lennart Nordvarg och enhetschef Jonas Bergman deltagit.

**Denna handling är digitalt signerad och saknar därför namnunderskrifter.**

## Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på  
[www.lansstyrelsen.se/dataskydd](http://www.lansstyrelsen.se/dataskydd).

### Kopia till

Naturvårdsverket, [registrator@naturvardsverket.se](mailto:registrator@naturvardsverket.se)  
Viltförvaltningsdelegationen Uppsala län  
Mellersta rovdjursförvaltningsområdet  
Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA

### Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

## Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

### Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

### Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

### Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

### Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

### Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 8463-2022.